Hudební fakulta

JAMU

UNIVERZITA TŘETÍHO VĚKU

STALETÍ PROTKANÁ STRUNAMI II

LETNÍ SEMESTR akademického roku 2024/2025

ZAHÁJENÍ: 28. února 2025
ČAS PŘEDNÁŠEK: 9.30–11.00 hod.

FORMA VÝUKY: prezenční
MÍSTO VÝUKY: HF JAMU (Koncertní sál, 1. patro)
Komenského nám. 6, Brno

CENA: 420,- Kč

KAPACITA: 50 osob

Elektronická přihláška dostupná v Obchodním centru JAMU od 17. 2. (od 13.00 hod.) do 24. 2. (do 10 hod.):
https://is.jamu.cz/obchod/baleni/12841

Hudební fakulta

JAMU

STALETÍ PROTKANÁ STRUNAMI II

28. února 2025	**NICCOLO PAGANINI A KYTARA** prof. Mgr. Vladislav Bláha, ArtD.
7. března 2025	**OTAKAR ŠEVČÍK A VHLED DO HISTORIE** MgA. Tomáš Jamník, Ph.D.
14. března 2025	**KONTRABAS – NÁSTROJ KOMORNÍ I VIRTUÓZNÍ** MgA. Marek Švestka, Ph.D., prof. MgA. Miloslav Jelínek
28. března 2025	**ŠEVČÍKOVA SMYČCOVÁ METODA A JEJÍ VYUŽITÍ** MgA. Tomáš Jamník, Ph.D.
4. dubna 2025	**TRANSKRIPCE PRO KYTARU V PRŮBĚHU STALETÍ** MgA. Matěj Freml, Ph.D., Patrick Vacík, Ph.D.
11. dubna 2025	**HRA NA HOUSLE VE TŘETÍM VĚKU – AUTOBIOGRAFICKÁ REFLEXE** prof. Peter Michalica, ArtD.
25. dubna 2025	**STAVBA VIOLONCELLA, POUŽITÉ MATERIÁLY, HISTORIE VZNIKU A HRA PRO ZAČÁTEČNÍKY** MgA. Štěpán Švestka

PÁ 28. ÚNORA 2025

VLADISLAV BLÁHA: NICCOLO PAGANINI A KYTARA

Niccolo Paganini nebyl pouze technicky nedostižný houslista a skladatel pro housle. Složil i přes 400 skladeb s kytarou, na kterou rovněž hrával. O jeho zajímavém až dobrodružném životě, o tvorbě se zaměřením především na kytaru sólovou a ve spojení s houslemi a s dalšími nástroji a o významu pro vývoj virtuózní houslové a kytarové interpretace bude přednášet autor knihy *Dějiny kytary* a profesor hry na kytaru na HF JAMU prof. Mgr. Vladislav Bláha, ArtD. Praktické ukázky hry Paganiniho skladeb přednesou Vladislav Bláha (kytara) a Tatsiana Drobysh (mandolína).

PÁ 7. BŘEZNA 2025

TOMÁŠ JAMNÍK: OTAKAR ŠEVČÍK A VHLED DO HISTORIE

Jméno Otakara Ševčíka dnes znají hráči na smyčcové nástroje po celém světě. Je to především díky jeho smyčcové metodě, která se na přelomu 19. a 20. století stala senzací. Jak metoda vznikala a kde všude ji Ševčík dokázal aplikovat? Co vše víme o Ševčíkových učitelských pobytech v Salzburku, Charkově, Kyjevě, Vídni, Londýně a mnoha amerických městech?

PÁ 14. BŘEZNA 2025

MAREK ŠVESTKA, MILOSLAV JELÍNEK: KONTRABAS – NÁSTROJ KOMORNÍ I VIRTUÓZNÍ

Kontrabas byl vždy součástí komorních uskupení, během svého vývoje se však začal uplatňovat také jako nástroj sólový a virtuózní. Posluchače seznámíme s historickým vývojem a uplatnění nástroje přiblížíme praktickými ukázkami. Odvážní zájemci si budou moci také vyzkoušet, jaké to je hrát na kontrabas.

PÁ 28. BŘEZNA 2025

TOMÁŠ JAMNÍK: ŠEVČÍKOVA SMYČCOVÁ METODA A JEJÍ VYUŽITÍ

Ševčíkova metoda obsahuje desítky tisíc cvičení pro levou a pravou ruku hráče na smyčcový nástroj. Často je mylně označována jako zbytečně repetitivní a čistě technicky zaměřená. Během přednášky se zaměříme na praktické využití

Ševčíkovy metody a na příklady, které ukazují, že metoda je důmyslně vymyšleným prostředkem k dosažení interpretační svobody.

PÁ 4. DUBNA 2025 (Komorní sál, 1. podpodlaží)

MATĚJ FREML, PATRICK VACÍK: TRANSKRIPCE PRO KYTARU V PRŮBĚHU STALETÍ

Transkripce jsou stejně staré jako instrumentální hudba sama. Však při vzniku samostatné instrumentální hudby to byly právě transkripce vokální hudby pro klávesové či strunné drnkací nástroje, které tvořily prvotní repertoár instrumentalistů. Z těchto tzv. „intavolací" vzešla první samostatná, z kraje převážně polyfonní díla pro sólové nástroje. Od této tradice přepisování skladeb konkrétního nástrojového obsazení pro jiný nástroj či pro skupinu jiných nástrojů se nikdy zcela neupustilo, a právě proto také vznikla celá řada skvělých transkripcí jak klavírní, tak později i orchestrální tvorby pro jednu či více kytar. Tato přednáška má posluchače obeznámit jak s některými konkrétními příklady, tak s problematikou transkripcí pro kytaru obecně.

PÁ 11. DUBNA 2025 (10.30–12.00 hod.)

PETER MICHALICA: HRA NA HOUSLE VE TŘETÍM VĚKU – AUTOBIOGRAFICKÁ REFLEXE

Profesionální interpretace hudby předpokládá harmonický soulad mezi mentálním a fyzikálním vybavením hráče nebo zpěváka. Samozřejmě proporce těchto dispozic je velice individuální. A také je rozdílná i míra amortizace v průběhu let. Relativita „expirace" kvality výkonu je navíc dána ještě i instrumentálními nebo vokálními rozdíly. A tak jako u dirigentů se předpokládá nejvyšší interpretační dlouhověkost, tak po baletu jsou to dechové nástroje a housle, které kapitulují nejdříve. Přednáška profesora Michalici se bude zabývat okolnostmi, které obklopují aktivního hráče třetího věku. Otázky pružnosti svalstva, spolehlivosti paměti a další aspekty fyzické i mentální sféry budou založeny na empirickém podkladu pedagoga i interpreta, který ještě aktivně působí v obou těchto oblastech i ve svém osmdesátém roce života.

PÁ 25. DUBNA 2025

ŠTĚPÁN ŠVESTKA: STAVBA VIOLONCELLA, POUŽITÉ MATERIÁLY, HISTORIE VZNIKU A HRA PRO ZAČÁTEČNÍKY

V této přednášce se posluchači nejprve dozví, z jakých hudebních nástrojů se vyvinulo moderní violoncello, taktéž důvody potřeby zdokonalit stávající basové a doprovodné nástroje. Dále navážeme na rozmanitost používání různých druhů dřevin a důvody, proč se ustálila dnes nejpoužívanější kombinace smrku a javoru. Následovat bude časová osa a nejvýznamnější houslaři a inovátoři ve stavbě smyčcových nástrojů. Celou přednášku zakončíme instruktáží/návodem, jak lze jednoduše začít hrát na violoncello (pro zájemce bude připraven nástroj k vyzkoušení).